

Welcome in Publeaks Albania

[vc_row wrap_in_section="yes" wrap_in_container="yes"] [vc_column] [vc_column_text]

Shërbimet e këtij portali mundësohen me mbështetjen e:

National Endowment
for Democracy
Supporting freedom around the world

Embassy of the United States of America
Tirana, Albania

[/vc_column_text] [vc_column_text]

Lajme

[/vc_column_text]

January 18, 2018 in [LAJME / PUBLIKIME](#)

Efektiviteti i ligjit për të drejtën e informimit – 2017

Tashme është bërë traditë që Res Publica në fund të çdo viti vlerëson efektivitetin e ligjit për të drejtën e informimit. Me mbështetjen e Civil Rights Defenders, sjellim një tablo

kritike ndaj ligjit dhe mangesive te tij. Teorikisht ligji eshte renditur si i gjashti ne bote per nga cilesia, por ky ligj nuk ka mekanizma te mjaftueshem per te garantuar transparencen e autoriteteve publike kur ato nuk kane vullnet te japin informacionet e kerkuara.

Per me shume [klikoni ketu per te shkarkuar raportin](#).

Res Publica

October 6, 2017 in [LAJME / PUBLIKIME](#), [UDHEZIME PER INFORMIMIN](#)

[Indeksi i transparencës 2017](#)

Prej kohesh Res Publica angazhohet fuqimisht ne mbrojtjen e nje prej te drejtave themelore ne nje shoqeri demokratike – te drejtes per informim.

Ne kuader te projektit “Rritja e aksesit të gazetarëve investigues në informacionin zyrtar” që mbështetet financiarisht nga Programi i Granteve të Vogla i Komisionit për Demokraci i

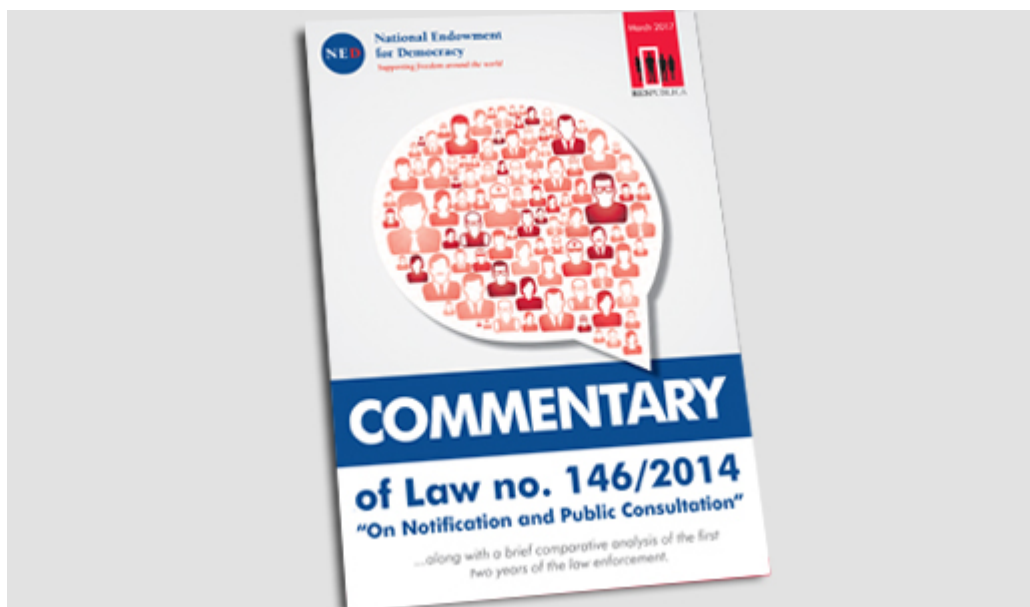
Ambasadës së SH.B.A.-së në Tiranë, Res Publica synon te sjelle nje tablo se si paraqitet transparenca e autoriteteve publike. Transparenca eshte vleresuar ne te dy aspektet, ate proaktive dhe ate reaktive.

Res Publica monitoroi 100 autoritetet publike më të rëndësishëm për përmbushjen e programeve të transparencës dhe vleresoi gjithashtu edhe sjelljen e institucioneve në rastin e trajtimit të kërkesave për informacion të dërguara nga qytetarët, gazetarët, aktivistët, etj. Janë dërguar gjithsej 515 kërkesa për informacion, prej të cilave 84 janë nga gazetarët investigues.

Ky aspekt është i një rëndësie të veçantë sepse një institucion mund të publikojë shumë informacione pa kërkesë, por nga ana tjetër mund të mos përgjigjet ndaj kërkesave specifike, çka mund të minojë transparencën.

Vleresimi u bë në mënyrë dinamike duke studiuar ndryshimet çdo muaj gjatë periudhës Shtator 2016 – Qershor 2017. Rezultatet mujore janë publikuar në faqen www.pubbleaks.al dhe raporti i përmbledhur pasqyron gjetjet kryesore të periudhës, shoqëruar me rekomandimet përkatëse. Për më shumë [klikoni këtu për të shkarkuar raportin](#).

Res Publica

April 28, 2017 in [UDHEZIME PER KONSULTIMIN](#)

[Commentary of law no. 146/2014 “On notification and public consultation”](#)

An important piece of legislation adopted in 2014 following intensive lobbying by civil society was Law no. 146/2014 “On Notification and Public Consultation”. The law seeks to ensure that citizens have a say in decision making processes and provides for a complex procedure whereby the competent state authorities should, during the phase of drafting laws, policies and strategies, also hold consultations with the public with a view to soliciting its feedback.

In light of the novel character of the law and in order to make the law more accessible to the public in general and civil society in particular, Res Publica, with the support of the National Endowment for Democracy, has prepared a commentary in which key aspects of the new law are set out in non-technical language.

The commentary is available in English [by clicking here](#).

April 10, 2017 in [LAJME / PUBLIKIME](#), [UDHEZIME PER KONSULTIMIN](#)

Komentari i ligjit nr. 146/2014 "Përnjoftimin dhe konsultimin publik"

Një nga risitë në legjislacionin e propozuar nga shoqëria civile në vitin 2014 ishte edhe ligji nr. 146/2014 "Përnjoftimin dhe konsultimin publik". Ligji synon të përfshijë qytetarët në vendimmarrje duke marrë prej tyre rekomandime përmes një procesi kompleks ku autoritetet shtetërore që draftojnë ligje, politika e strategji, duhet së pari të konsultohen me publikun.

Megjithatë ky ligj është një mjet i ri në duart e publikut në përgjithësi dhe shoqërisë civile në veçanti, Res Publica, me mbështetjen e National Endowment for Democracy, është përpjekur ta bëjë sa më të kuptueshëm ligjin përmes një komentari, në mënyrë që ai të përdoret sa më gjerësisht për rezultate sa më efektive.

Për më shumë [klikoni këtu për të shkarkuar komentarin](#). Lexim të këndshëm.

Res Publica

December 15, 2016 in [JURISPRUDENCA](#)

Magyar Helsinki Bizottság k. Hungarisë

Objekti: Aksesi në informacion në lidhje me të dhënat për avokatët e caktuar nga shteti në procedimet penale

[\(Kliko këtu për të shkarkuar vendimin\)](#)

Aplikanti: Komiteti i Helsinkit, Hungari

Gjykata vendosi: Shkelje të Nenit 10

Aplikanti është Komiteti i Helsinkit, një OJF në shtetin Hungarez, që po monitoronte mënyrën e caktimit të avokatëve kryesisht në procesin penal. Nga rezultatet paraprake të monitorimit u konstatua që komisaritet e policisë nuk caktonin avokatin kryesisht nga lista e vendosur në dispozicion nga Dhomat e Avokatisë, por në mënyrë të përsëritur avokatët që caktoheshin për të mbrojtur të pandehurin zgjidheshin nga skema e ofrimit të ndihmës ligjore falas. Me synimin për të mbledhur informacion zyrtar për këtë çështje, OJF-ja i drejtohet me një kërkesë për informacion 24 komisariateve policore, duke i kërkuar informacion për emrat e avokatëve të caktuar kryesisht, si dhe numrin se sa prej tyre ishin caktuar për të përfaqësuar të pandehurit e varfër, në bazë të skemës së ndihmës juridike. Edhe pse 22 komisariate i vendosën në dispozicion informacionin e kërkuar (në disa raste pas ankesave të suksesshme ligjore), 2 prej tyre nuk e dhanë informacionin me arsyetimin e mbrojtjes të të dhënave personale. Aplikanti kundërshtoi përgjigjiet refuzuese të komisariateve të policisë, duke e çuar çështjen deri në

Gjykatën e Lartë, e cila nuk e pranoi kërkesën e aplikantit, duke u shprehur se: “Emrat dhe numrat e caktimit të avokatit mbrojtës përbëjnë të dhëna personale [...] Departamentet përgjegjëse të policisë nuk mund të detyrohen të japin këto të dhëna personale.” Është interesant fakti, që edhe pse Gjykata e Lartë ka pranuar se avokatët e caktuar kryesisht kryejnë efektivisht një detyrë publike, ato nuk mund të konsiderohen si funksionarë publike, pasi puna e tyre (p.sh. garantimi i ndihmës juridike për të pandehurit e varfër), është private dhe për këtë arsye emrat e tyre apo numri i rasteve që përfaqësojnë / statistikën në lidhje me emërimet e tyre, nuk përbëjnë informacion zyrtar. Si rezultat i kësaj, kërkuesi nuk kishte të drejtë për ta marrë këtë informacion. Aplikanti parashtroi një kërkesë përpara GJEDNJ.

Duhet theksuar se ky nuk është aplikimi i parë që paraqitet para GJEDNJ për akses në të drejtën e informimit, ose më saktë aplikimi i parë kundër Hungarisë – dy vendime të rëndësishme në lidhje me të drejtën e informimit janë marrë kundër Hungarisë. OJF-ja aplikante duhet të ketë qenë shumë e befasuar kur është informuar se Dhoma që po gjykonte çështjen, vendosi të kalojë çështjen në juridiksionin e Dhomës së Madhe. Kjo procedurë ndodh vetëm në rrethana të jashtëzakonshme dhe zakonisht kur GJEDNJ-ja vendos që të ndryshojë jurisprudencën e saj, ose të vendosë një kurs të ri jurisprudencial.

Është interesant fakti, që qeveria e Mbretërisë së Bashkuar vendosi të ndërhyjë në procedurat para Dhomës së Madhe, duke paraqitur një ndërhyrje si palë e tretë. Në parashtrimet e paraqitura, Qeveria mbajti anën e palës së paditur, shtetit Hungarez, duke kontestuar fuqimisht pretendimet e palës kërkuese, që neni 10 i Konventës parashikon dhe të drejtën e aksesit në informacionin e dokumentave zyrtarë. Të dy qeveritë, ajo Hungareze dhe Mbretëria e Bashkuar, cituan një seri vendimesh të GJEDNJ, të marra në vitin 1980, në të cilat Gjykata (në atë kohë) hodhi poshtë argumentin se neni 10 garantonte të drejtën e informimit dhe GJEDNJ nuk mund të

angazhohet në atë që konsiderohet “ligjvënës gjyqësor”, përkatësisht duke lexuar një të drejtë në Konventë që nuk është parashikuar nga hartuesit e saj.

Pas një analize shumë të gjatë, GJEDNJ-ja në fund u shpreh se e drejta për të kërkuar informacion garantohej sipas nenit 10, megjithatë sipas disa kushteve: Së pari, paditësi duhet të kërkojë dhënien e informacioneve në mënyrë që të kontribuojë në një debat publik. Së dyti, informacioni i kërkuar duhet të jetë i një natyre të interesit publik. Së treti, identiteti i personit që kërkon informacion ai / ajo kryen një funksion “social watchdog – rojtar social” (p.sh. nëse ai /ajo është një gazetar, OJF, apo një studiues akademik) duhet gjithashtu të merret parasysh, dhe së katërti, informacioni kërkuar duhet të ekzistojë dhe të mbahet nga autoritetet publike. Duke i aplikuar këto kushte në çështjen konkrete, GJEDNJ-ja vuri në dukje se OJF –ja aplikuese ka kërkuar informacion që ishte i nevojshme për përfundimin e anketës në lidhje me funksionimin e skemës së avokatëve të caktuar kryesisht, një çështje e cila kishte “dukshëm” një interes publik (efektiviteti i skemës). Për më tepër, ankuesi ishte një OJF që kryen veprimtari monitoruese, ndërsa informacioni i kërkuar ishte “i gatshëm dhe në dispozicion” të autoriteteve. Të katër kriteret janë përmbushur, pra, refuzimi i autoriteteve për t’i dhënë aplikantit informacionin e kërkuar ishte në shkelje të nenit 10.

Çfarë ndodh në qoftë se një qytetar i thjeshtë (por shumë kurioz) kërkon informacion, që në të vërtetë nuk mund të kontribuojë në debatin publik? Megjithëse kjo pyetje është e zgjidhur nga legjislacioni shqiptar dhe qytetarët në Shqipëri nuk kanë asnjë arsye pse të shqetësohen dhe se kjo pyetje vlen për vendet që nuk kanë një ligj të posaçëm për të drejtën e informimit, një interpretim i ngushtë për zbatimin e katër kushteve të përmendura më sipër, parashikon që autoriteti publik ka të drejtë (sipas Nenit 10) të refuzojë të drejtën e aksesit në informacion. Prandaj do të jetë interesante për të

parë se si GJEDNJ do të interpretojë dhe zbatojë këto kritere në të ardhmen. Mjaft interesante, në vendimin e saj GJEDNJ-ja tashmë tërthorazi ka pranuar, se do të miratojë një qasje më liberale për aplikimin e këtyre kritereve në të ardhmen; kështu Gjykata u shpreh se blogerët dhe përdoruesit e mediave sociale mund të konsiderohen si “rojtarë socialë” për qëllimet e testit.

December 15, 2016 in [LAJME / PUBLIKIME](#), [UDHEZIME PER INFORMIMIN](#)

[E drejta e informimit 2016 – Studim krahasues](#)

Tashme kane kaluar dy vjet qe nga hyrja ne fuqi e ligji te ri per te drejten e informimit (119/2014). Ligji erdhi si nje risi teper e rendesishme, duke synuar rritjen e transparences se qeverise dhe marrjen e informacionit shume me shpejt.

Por si ka funksionuar ky ligj ne praktike gjate vitit te dyte? Si eshte situata ne krahasim me vitin e pare pas miratimit? Cfare eshte permiresuar dhe cfare nuk shkon mire? A ka nevojje ky ligj per amendamente dhe nese po, ku duhet nderhyre?

Qendra Res Publica, me mbeshtetjen e Civil Rights Defenders,

gjate vitit 2016 ka bere nje testim te ligjit per te drejten e informimit ne shume menyra dhe gjetjet e rekomandimet jane perbledhur ne publikimin me titull "E dreja e informimit 2016". Pas prezantimit te tij me 16 Dhjetor 2016, Res Publica ve ne dispozicion nje kopje elektronike te studimit ([klike ketu per ta shkarkuar](#)).

Res Publica

[/vc_column][/vc_row]